

1 Aşağıdakilerden hangisi bedelsiz sermaye artırımını için kullanılabilecek kaynaklardan biri değildir?

- A) Emisyon primi
- B) İştirakler satış kârı
- C) Yeniden değerlendirme değer artışı
- D) Ortaklardan sermaye artırımını için toplanan nakit
- E) Yedekler

2 Kayıtlı sermaye sisteminde yer alan ve İMKB'de hisse senetleri işlem görmekte olan bir şirket, %50 bedelsiz sermaye artırımını yapmaya ve sermaye artırımına 27.05.2008 tarihinde başlamaya karar vermiştir. Ayrıca söz konusu şirket, 27.05.2008 tarihinden itibaren ortaklarına %50 oranında nakit temettü ödemesi yapacağını da açıklamıştır. Bu şirketin hisse senetlerinin 26.05.2008 tarihli 2. seansta İMKB'deki ağırlıklı ortalama fiyatı 8 TL olduğuna göre, 27.05.2008 tarihli 1. seansın açılışında bu şirketin hisse senetlerinin düzeltilmiş ağırlıklı ortalama fiyatı kaç TL olacaktır?

- A) 2,0
- B) 5,0
- C) 5,3
- D) 5,6
- E) 6,1

3 Aşağıdakilerden hangisi kaydi sistemden beklenen temel faydalardan biri değildir?

- A) Temettü dağıtımlarının düzenli olarak yapılmasını sağlaması
- B) Kâğıt basımını ortadan kaldırması
- C) Çalınma, sahte araç basımı ve araçların fiziki olarak hasar görme risklerini ortadan kaldırması
- D) Halka arzlarda ve sermaye artırımlarında ihraççı şirketlerin maliyetlerini azaltması
- E) Gerek halka arz edilen gerekse halka arz edilmeyen hisse senetlerinin ve ihraççı halka açık şirketlerin ortaklık bilgilerinin daha sağlıklı bir şekilde takip edilebilmesi

4 Hisse Senetleri Piyasasında kıymet temerrüt matrahı nasıl hesaplanır?

- A) Gecikmeli olarak kapatılan hisse senedi nominal değeri matrah olarak alınır.
- B) Gecikmeli olarak kapatılan hisse senedi adedi ile takas günü ikinci seans ağırlıklı ortalama fiyat çarpılarak hesaplanır.
- C) Gecikmeli olarak kapatılan hisse senedi adedi ile işlem günü ikinci seans ağırlıklı ortalama fiyat çarpılarak hesaplanır.
- D) Gecikmeli kapatılan hisse senedi adedi ile temerrüt faiz oranı çarpılarak hesaplanır.
- E) Gecikmeli olarak kapatılan hisse senedi adedi ile işlem günü ikinci seans kapanış fiyatı çarpılarak hesaplanır.

5 YYY kurumunun Hisse Senedi Piyasasında temerrüde düşmesi nedeniyle, ZZZ kurumu takas borcunu kapattığı halde takas alacağını takas gününde alamamıştır. YYY kurumundan tahsil edilen 120.000 TL tutarındaki temerrüt cezasının kaç TL si mağduriyet ödemesi olarak ZZZ kurumu hesabına aktarılır?

- A) 90.000
- B) 80.000
- C) 60.000
- D) 40.000
- E) 30.000

6 İMKB Hisse Senetleri Piyasasında yaptıkları işlemlerin takas yükümlülüğünü yerine getirmede temerrüde düşen üyelerden İMKB Yönetmeliği uyarınca savunmaları alınır. İMKB Yönetmeliği'nin konuya ilişkin 53. maddesinin gereğinin uygulanması amacıyla, üyenin savunması hangi komiteye sevk edilir?

- A) İMKB Gözetim Komitesine
- B) İMKB İnceleme Komitesine
- C) İMKB Uyuşmazlık Komitesine
- D) İMKB Kotasyon Komitesine
- E) İMKB Disiplin Komitesine

7 Aracı kuruluşların, bankacılık sistemi, diğer aracı kuruluşlar ve Takasbank ile yapacakları TL, fon ve menkul kıymet aktarımının ve bu aktarımlarla ilgili hesap uygunluk işlemlerinin bilgisayar ortamında yapılmasını, izlenmesini ve gerekli belge ve raporların üretilmesini sağlayan sistem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Takasbank Elektronik Fon Transfer Sistemi
- B) Takasbank Mesaj Servisi
- C) Takasbank Blokaaj Sistemi
- D) Takasbank Bilgi Merkezi
- E) Aracı Kurumlar arası Havale Sistemi

8 Takasbank Borsa Para Piyasasında vade içeren teminatlar vadesine kaç gün kala teminat değerlemesine alınmaz?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 5
- E) 10

9 İMKB Tahvil ve Bono Piyasasında gerçekleştirilen işlemler sonucunda oluşan nakit ve kıymet yükümlülüklerinin saat 16:31 ile 17:00 arasında aynı gün valörlü yerine getirilmesi halinde; İMKB Repo Ters Repo Pazarında veya TCMB İnterbank Para Piyasasında oluşan 1 gecelik ağırlıklı ortalama faiz oranlarından en yüksek olanının kaç katı baz alınarak on temerrüt cezası hesaplanır?

- A) 0,05
- B) 0,25
- C) 0,5
- D) 3
- E) 4

10 İMKB Tahvil ve Bono Piyasasında oluşan nakit ve/veya kıymet yükümlülüğünü üç aylık dönem içerisinde aynı gün valörü ile gecikmeli olarak yerine getirecek altı defa on temerrüt faizi üst sınırını ödeyen üyelerin bundan sonra ödeyecekleri on temerrüt faizlerinde üst sınır kaç kat artırılabacaktır?

- A) 3
- B) 4
- C) 5
- D) 6
- E) Üst sınır uygulanmaz

11 Menkul kıymetlerin devri ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Hamiline yazılı hisse senedinin tesliminin doğrudan yeni malike yapılması gerekir.
- B) Hamiline yazılı hisse senetlerinin devri teslim ile gerçekleşir.
- C) Nama yazılı tahvillerin devri, senet üzerine veya ayrı bir kâğıda yazılı devir beyanının imzalanması ve senet üzerindeki zilyetliğin devri suretiyle yapılır.
- D) Nama yazılı hisse senetlerinin ciro ve senedin teslimi ile devredileceği hükme bağlanmıştır.
- E) Hamiline yazılı tahvillerin devrinde, hamiline yazılı kıymetli evrakın devrine ilişkin prensipler uygulanır. Senedin teslimi ile devir gerçekleşir.

12 Sermaye Piyasası Kurulu tarafından tedrici tasfiyelerine karar verilen aracı kurumların tasfiye işlemlerini Yatırımcıları Koruma Fonu adına ilgili mevzuat hükümler çerçevesinde yürütmek aşağıdaki kurumlardan hangisinin görevleri arasında yer alır?

- A) Takasbank
- B) Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği
- C) İstanbul Menkul Kıymetler Borsası
- D) Merkezi Kayıt Kuruluşu
- E) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu

13

- I. İMKB Takas ve Saklama Merkezleri Yönetmeliği
 II. İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Yönetmeliği
 III. İMKB Hisse Senetleri Piyasası Yönetmeliği

Yukarıdakilerden hangilerinde menkul kıymetlerin takas ve saklanması ilişkin düzenlemeler yer alır?

- A) Yalnız I
 B) Yalnız II
 C) I ve II
 D) I ve III
 E) I, II ve III

14 Sermaye piyasası araçlarının kaydileştirilmesine ilişkin düzenlemeler uyarınca; kayıtların tutulmasında yapılacak işlemlere ilişkin usul ve işlemler ile merkezde kaydı tutulacak hakları ve bu hakların bağlı olduğu sermaye piyasası araçlarını, ihraççılar ve sermaye piyasası araçları türleri itibariyle belirleme yetkisi aşağıdaki kurumlardan hangisine bırakılmıştır?

- A) Sermaye Piyasası Kurulu
 B) Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği
 C) Hazine Müsteşarlığı
 D) Takasbank
 E) İstanbul Menkul Kıymetler Borsası

15 Aracı kuruluşların, İMKB Hisse Senedi Piyasası işlemlerinden doğan borçlarını Takasbank Para Piyasası işlemlerinden doğan alacakları ile kapatabilmeleri için mahsup talimatlarını aynı gün en geç hangi saate kadar Takasbank sistemine girmek zorundadırlar?

- A) 14:00
 B) 14:30
 C) 15:45
 D) 16:00
 E) 16:30

16 Hisse senetleri piyasasında takas sureti sonu itibariyle yükümlülüklerini yerine getirmeyerek temerrüde düşen üyenin aynı gün içinde EFT kapanış saatine kadar yükümlülüklerini yerine getirmesi halinde; İMKB Repo-Ters Repo Pazarında veya TCMB Bankalar arası Para Piyasasında oluşan bir gecelik ağırlıklı ortalama faiz oranlarından en yüksek olanının kaç katı esas alınarak hesaplanan tutar kadar temerrüt faizi uygulanır?

- A) 0,25
 B) 0,50
 C) 1
 D) 3
 E) 5

17

- I. İMKB ve SPK tarafından faaliyetlerinin (geçici veya sürekli) durdurulması
 II. İMKB üyeliğinden çıkarılması
 III. Ödünç pay senedi piyasasında işlem komisyonu nedeni ile temerrütte olmaları ve/veya ödenmemiş Takasbank komisyon borçlarının olması

Aracı kuruluşlar, ödünç pay senedi piyasasında yukarıda belirtilen durumların hangilerinde işlem yapamazlar?

- A) Yalnız I
 B) I ve II
 C) I ve III
 D) II ve III
 E) I, II ve III

18 Aracı kuruluşlar hisse senedinden kaynaklanan borçlarını en son ne zaman yerine getirmezlerse temerrüde düşmüş sayılırlar?

- A) T+0 saat 16:00
 B) T+1 saat 14:00
 C) T+2 saat 16:00
 D) T+2 saat 16:30
 E) T+2 saat 17:00

19 İMKB Hisse Senetleri Piyasasında temerrüt işlemlerinin takası hangi gün yapılır?

- A) Temerrüt işlemini takip eden işgünü
- B) Temerrüt işlemini takip eden ikinci işgünü
- C) Temerrüt işleminden itibaren 5 gün içinde
- D) Temerrüt işleminin yapıldığı gün
- E) Temerrüt işlemini takip eden üçüncü işgünü

20 Takas Merkezine olan borçlar kapatılmadıkça, aracı kuruluşlara takastan olan alacaklarının ödenmemesi prensibine ne ad verilir?

- A) Netleştirme
- B) Teslim karşılığı ödeme
- C) Eşleştirme
- D) Temerrüt
- E) Borç takası

21 Risk Limitleri için aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Takasbank, Üyelere mali yeterlilikleri nispetinde risk limitleri tanımlar. Risk limitleri
Üyelerin taşıdıkları pozisyonlar ile bağlantılı bulunması gereken teminat tutarları üzerinden belirlenir
- B) Her bir Üye için tanınmış olan risk limiti o Üyeye mahsustur ve Takasbank tarafından ilgili Üyeye bildirilir.
- C) Üyenin kendisi ve müşterileri için almış olduğu tüm pozisyonlardan kaynaklı toplam bulunması gereken teminatının risk limitini aşmış aşmadığı günde en az iki kez olmak üzere kontrol edilir.
- D) Üyenin risk limitini aşması durumunda aşan kısım kademeli olarak katsayılar ile çarpılır ve elde edilen toplam tutar, Üyenin portföy hesabında bulunması gereken teminat yükümlülüğüne ilave edilir. Yapılan teminat Yapılan teminat yükümlülüğü eklemesi ile portföy hesabı teminat tutarı sürdürme seviyesinin altına düşen Üyeye elektronik ortamda teminat tamamlama çağrısı yapılır. İlave işlem teminatı yükümlülüğünü, teminat tamamlama çağrısını takip eden 1 saat içerisinde yerine getirmeyen Üyenin tüm hesapları 'riskli' duruma getirilir.
- E) Limitlerin %500'ü aşması durumunda ise teminat bakiyelerinin yeterli olup olmadığına bakılmaksızın Üyenin tüm hesapları 'riskli' duruma getirilir. Riskli duruma getirilen hesapların mevcut tüm pasif emirleri Borsa işlem sisteminde otomatik olarak iptal edilir. Hesaplar, teminat yatırarak ve/veya risk oranını ya da bulunması gereken teminat değerini arttırmayan işlem yaparak riskli durumdan çıkabilir. Riskli hesaplardan teminat çekilemez.

22 Pozisyon Limit Aşımaları için aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Bir dayanak varlıkta pozisyon limitlerinin piyasa bazında aşılması durumunda tüm hesaplar, sicil bazında aşılması durumunda ise ilgili sicile bağlı hesaplar sadece pozisyon azaltıcı işlem yapabilir.
- B) Pozisyon limitleri aşım kontrolleri gün sonlarında yapılır.
- C) Piyasada olağanüstü durumların varlığı halinde Takasbank tarafından gün içinde de pozisyon limitleri kontrol edilebilir.
- D) İlgili Üyece sözkonusu limit aşımaları bir sonraki işlem günü veya gün içinde yapılan bildirimlerle ilişkin olarak bildirim yapıldığı andan itibaren 3 saat içinde kapatılmadığı takdirde, Borsa, Takasbank tarafından kendisine yapılan bildirim çerçevesinde söz konusu pozisyonları re'sen kapatır.
- E) Pozisyon limitlerinin aşılması durumunda gerçekleştirilecek pozisyon azaltıcı işlemlerde, ilgili Üye, limiti aşan pozisyonlarını kapatması konusunda müşterisine bildirimde bulunur.

23 SPAN parametre dosyası kullanılarak yapılan teminat tutarı hesaplamasına göre teminat tutarı sürdürme seviyesinin altına düşen veya nakit teminat açığı bulunan hesaplar için teminat tamamlama çağrısı yapılır. Üyeler teminat tamamlama çağrısı yükümlülüklerini hangi sürede yerine getirmek zorundadırlar?

- A) Bir sonraki işlem günü en geç saat 15:00'a kadar
- B) İşlem günü en geç saat 15:00'a kadar
- C) Bir sonraki işlem günü en geç saat 16:00'a kadar
- D) İşlem günü en geç saat 16:00'a kadar
- E) İşlem günü en geç saat 16:45'e kadar.

24 Temerrüt Faizi için aşağıdakilerden hangisi doğru değildir?

- A) Takas günü (T+1) saat 15:00'dan EFT kapanışına kadar kapatması durumunda, temerrüt tutarı üzerinden, Borsa tarafından oluşturulan, kamu menkul kıymetlerinin işlem gördüğü repo-ters repo pazarlarında, TCMB Bankalararası Para Piyasası'nda veya Takasbank Para Piyasası'nda oluşan bir gecelik ağırlıklı ortalama faiz oranlarından en yüksek olanının % 50'si oranında hesaplanan tutarda temerrüt faizi uygulanır.
- B) Takas günü (T+1) EFT kapanışından sonra kapatılan temerrüt tutarları için söz konusu en yüksek olan oranın 2 katı nispetinde temerrüt faizi uygulanır.
- C) Fiziki teslimata konu sözleşmelerden dolayı temerrüde düşen Üyeye, ilgili dayanak varlığın takas günü piyasa değeri üzerinden hesaplanan tutar üzerinden, takas günü (T+3) saat 16:30'dan EFT kapanışına kadar geçen süre için Borsa tarafından oluşturulan, kamu menkul kıymetlerinin işlem gördüğü repo-ters repo pazarlarında, TCMB Bankalararası Para Piyasası'nda veya Takasbank Para Piyasası'nda oluşan bir gecelik ağırlıklı ortalama faiz oranlarından en yüksek olanının % 50'si oranında hesaplanan tutarda temerrüt faizi uygulanır.
- D) Takas günü (T+3) EFT kapanışından sonra kapatılan temerrüt tutarları için ise söz konusu en yüksek olan oranın 2 katı nispetinde temerrüt faizi uygulanır.
- E) Hesaplanan temerrüt faizi 250 TL'nin altında ise 250 TL minimum temerrüt faizi olarak tahsil edilir.

25 Üyenin garanti fonu katkı payının yatırması gereken tutarın % kaçın altına düşmesi durumunda, üyeye garanti fonu katkı payı tamamlama çağrısı yapılır.

- A) % 90
- B) %50
- C) %80
- D) %75
- E) %20

Takas, Saklama ve Operasyon İşlemleri

DENEME SINAVI

1. D
2. B
3. A
4. C
5. B
6. E
7. A
8. D
9. B
10. E
11. A
12. D
13. E
14. A
15. C
16. C
17. E
18. C
19. D
20. B
21. E
22. D
23. A
24. E
25. A